

notlivce, nýbrž především obecné blaho, ať již k udržení pořádku v soudnictví nebo v organismu správním. Sem náleží obzvláště udání (oznámení) škody hrozící státu, obci nebo veřejnému všeužitečnému ústavu, nebo k zachování práv jejich; oznámení činů neb opomenutí, jichž potrestání vymáhá zájem veřejný; stížnosti do osobního chování osob úředních; ospravedlnění osob těmito údaji obviněných; podání k úřadům poštovním a státním železnicím nebo úřadům telegrafním s úmyslem, aby byly dopraveny, zaslány nebo doručeny dopisy nebo zboží; reklamace ve příčině seznamů volebních, služebních seznamů vojenských a seznamů porotců; podání v řízení celním, o dani potravní nebo v kontrolním řízení; petice na zeměpána, říšskou radu, sněm, zastupitelstva obecní, pokud jde o zájmy celých kategorií nebo tříd občanstva, o zájmy státu samého, zemí korunních neb obcí; podání v řízení o rozloučení svazku manželského na základě § 94 o. o. z.; podání směřující ku provedení výměry daní a poplatků nebo kterými se bere v odpor správnost nebo přiměřenost předepsaných kolků nebo přímých poplatků atd. (rozh. spr. s. dv. ze dne 23. února 1892 č. 618 ř. z., sb. »Budwinski« č. 6450).

Dalším důvodem osvobození jest chudoba, jako na př. při žádostech o udělení almužen, o propůjčení obročí chudinského, o přijetí do chudobinců, o osvobození od školného, o zřízení zástupce ex offio atd. (§ 13 cit. nař. z r. 1897). Sem náleží též osvobození podání při pozůstalostech, jestliže úhrnná pozůstalost beze srážky dluhů neobnáší více než 25 zl. Konečně tu uvéstí sluší úřední dopisování (korespondence). Srv. rozh. spr. s. dv. ze dne 5. října 1887 č. 2583, sb. »Budwinski« č. 3682; ze dne 21. března 1885 č. 714 sb. »Budwinski« č. 2470, ze dne 26. září 1885 č. 2275, sb. »Budwinski« č. 2689 a ze dne 23. listopadu 1889 č. 3823, sb. »Budwinski« č. 4975). Srv. též o tom četné zákony speciální, výnosy a rozhodnutí otištěná ve vydání popl. zák. při p. s. 43 a 44 vydaném ministerstvem finančním.

Je-li nějaké podání spolu právní listinou o jistém právním jednání, dlužno zaplatiti kromě kolku z podání současně též poplatek za toto právní jednání (p. s. 43 m).

Jsou-li k podáním podléhajícím kolku připojeny nějaké přílohy, podléhají tyto přílohy kolku 15 kr. a ve sporech právních až do 50 zl. kolku 10 kr. (§ 11 a p. s. 20 zák. ze dne 9. února 1850 č. 50 ř. z. a § 19 zák. ze dne 29. února 1864 č. 20 ř. z. Blíží viz ve článku Přílohy.

Poplatky kolkové z příloh viz Přílohy.

Poplatky kolkové z účtů viz Účty.

Poplatky soudní.

I. Pojem.

Poplatky soudní v širším smyslu jsou dávky, jež zapraviti jest těm, kdož dovolávají se pravomoci soudů. Platné zákony poplatkové rozumějí poplatky soudními pouze dávky, které vztahují se ku pravomoci soudů ve věcech občanských. Původní ustanovení zák. ze dne 13. prosince 1862 č. 89 ř. z. zrušena byla z části cís. nař. ze dne 26. prosince 1897 č. 305 ř. z.

II. Výměra poplatků.

1. Poplatky soudní vyměřují se z pravidla dle hodnoty předmětu sporného. Toliko ve sporech, jichž předmět způsobem v § 10 cit. cís. nař. oceniti se nedá, stanovena jest hodnota předmětu sporu přibližně určitým

obnosem. Hodnota předmětu sporného určuje se dle ustanovení §§ 54—60 jurisdikční normy. (Viz čl. Příslušnost soudní.)

Zejména ocenění sporného předmětu, jak podle §§ 56 odst. 2 a 59 jur. nor. jest v žalobě obsaženo, jest rozhodno také pro vyměřování poplatků (§ 60 odst. 4 nor. jur.).

Při tom však platí tato obmezení:

a) Je-li s nárokem spojen jiný z něho odvozený, řídí se vyměřování poplatků toliko podle hodnoty nároku prvního;

b) požaduje li se toliko část pohledávky kapitálové, nebudiž úhrn nezapravené ještě pohledávky kapitálové, nýbrž toliko zažalovaná část její položena za základ vyměření poplatků;

c) požaduje-li se přebytek, jenž objeví se při srovnání pohledávek, které obě strany proti sobě navzájem mají, jest toliko obnos zažalovaného přebytku rozhodný pro vyměřování poplatků;

d) když vyměřuje se procentní poplatek, nebudiž hodnota nemovitých a movitých, hmotných a nehmotných věcí čítána menším obnosem, nežli který podle všeobecných zásad o vyměřování poplatků z právních jednání a z právních listin vychází.

V rozepřích o zmatečnost neb o zrušení výroku rozhodčího (§§ 595 a násl. civ. ř. soud. čl. XXIII. a XXV. úv. zák. k civ. ř. soud.) jest pro vyměřování poplatků rozhodna cena předmětu sporu, jenž výrokem rozhodčím byl rozhodnut (§ 10 cit. cí. nař.).

2. Ve případech, ve kterých určitá hodnota peněžní sporného předmětu na jevo nevychází podle § 10, budiž hodnota sporného předmětu za příčinou vyměřování poplatků čítána:

a) při soudní výpovědi (§§ 560—564 civ. ř. soud.) najatého bytu, nepřesahuje li lhůta výpovědní jednoho měsíce, jakož i v rozepřích, které výlučně se týkají působnosti výpovědi takové; při rozepřích o služebnost bytu a o výměnek (§ 49 č. 3 nor. jur.); a při sporech, v § 49 č. 6 nor. jur. uvedených, ze smluv služebních a námezdních — 100 korun;

b) při jiných rozepřích náležejících ku příslušnosti soudů okresních — 400 korun;

c) při rozepřích náležejících ku příslušnosti sborových soudů první instance, kromě uvedených pod č. 4 a 5 — 1600 korun;

d) při rozepřích náležejících ku příslušnosti sborových soudů první instance, které týkají se pouze pohledávek v řízení exekučním a v konkursním — 400 korun; konečně

e) při svěřenských a lenních rozepřích, v § 50 č. 4 a 5 nor. jur. uvedených — 3200 korun (§ 11 cit. cí. nař.).

3. Z pravidla jest původní hodnota sporného předmětu rozhodna pro poplatky ze všech úkonů řízení sporného.

Z toho jsou tyto výjimky:

a) Jestliže soud hodnotu sporného předmětu ve smyslu § 60 nor. jur. v žalobě udanou shledá býti příliš velikou, tedy od času, kdy příslušné usnesení soudní bylo oznámeno stranám, budiž pro vyměřování poplatků za základ položena toliko vyšetřená hodnota menší;

b) spojí-li se několik rozepří ke společnému líčení a pokud spojení toto není opět zrušeno, jest pro vyměřování poplatků rozhodna toliko hodnota sporného předmětu té rozepře, se kterou ostatní byly spo-

jeny. Soudní rozhodnutí, jichž společným předmětem jest několik rozepří spojených, buďte však podrobena úhrnu rozhodovacích poplatků, samostatně vypočtených pro jednotlivé rozepře rozhodnuté;

c) jedná-li se odděleně o několika nárocích v téže žalobě vznesených, tedy v každém z oddělených jednání jest po dobu rozdělení pro výměru poplatků rozhodna toliko příslušná hodnota částečná;

d) změní-li se hodnota předmětu sporného, poněvadž žaloba před zahájením rozepře byla změněna, poněvadž prosba žalobní byla obmezena nebo poněvadž rozepře rozsudkem částečným byla částečně vyřízena, budiž ke změně této přihlédáno při vyměřování poplatků za úkony, které po změně hodnoty následovaly; pokud by pak změna byla způsobena prohlášením strany, budiž k ní přihlédáno již při příslušném podání nebo při příslušném protokolu. Zvýší-li se hodnota předmětu sporného, poněvadž žaloba po zahájení rozepře byla změněna nebo poněvadž byl učiněn mezitímný návrh na určení, budiž ke zvýšení tomuto přihlédáno toliko při vyměřování poplatku rozhodovacího;

e) když řízení opravné nebo řízení o žalobě za obnovu neb o žalobě pro zmatečnost týká se toliko části původního předmětu sporného, tedy v tomto řízení jest pro výpočet poplatků rozhodna toliko hodnota této části. Vznesly-li obě strany prostředky opravné, buďte kolkové poplatky odděleně čítány podle návrhů každé z obou sporných stran; toliko pro poplatek protokolní, když společně projednáváné prostředky opravné netýkají se jedné a téže části původního předmětu sporného, jest rozhodn úhrn příslušných hodnot částečných. Při opravných prostředcích, které týkají se toliko procesních nákladů nebo vedlejšího příslušenstva původního předmětu sporného nebo toliko trestního opatření v civilním procesu vydaného, řídí se poplatky toliko podle obnosu nákladů procesních nebo vedlejšího příslušenstva nebo vyrčeného trestu v odpor braného, při čemž uložená vazba čítána buď 10 korunami za jeden den;

f) pokud v řízení exekucním a zajišťovacím návrh na povolení exekuce nebo prozatímného opatření k zajištění týká se toliko části původního předmětu sporného, řídí se poplatky podle obsahu tohoto návrhu. Při exekucích na majetek movitý podání zavázaného a protokoly je zastupující, přílohy k těmto podáním a protokolům přiložené, konečně duplikáty soudních vyhotovení k návrhu zavázaného vyhotovené a soudní opisy jsou podrobeny ve všech případech toliko poplatkům ustanoveným pro hodnotu ne větší nežli 100 korun;

g) co se týče poplatků za vyhotovení rozsudků částečných, jest rozhodna hodnota nároků příslušným rozsudkem částečným rozhodnutých;

h) ustanovení p. s. 105 zákona ze dne 9. února 1850 z. ř. č. 50, o vyměřování hodnoty rozhodné pro vyměřování poplatků ze smírů, budou platiti také vzhledem ke smírům v soudním řízení sporném.

4. Hodnoty za příčinou přepočítávání cizozemských peněz a tuzemských obchodních mincí, kterých při vyměřování soudních poplatků má býti šetřeno, stanoví se podle § 10 cís. nař. takto:

1 marka německé měny říšské = 1 K. 20 h.

1 frank, lira, peseta, drachma, dinar, lei, leva = 1 K.

1 anglická libra sterlingů nebo sovereign = 24 K.

1 ruský rubl = 2 K. 60 h.

1 ruský rubl zlatý (ražený podle zákona ze dne 17. prosince 1885) = 3 K. 80 h.

1 turecká libra = 22 K.

1 americký dolar zlatý = 5 K.

1 švédská nebo norská koruna = 1 K. 40 h.

1 holandský zlatý = 2 K.

1 rakouská zlatka ve zlatě = 2 K. 40 h.

1 rakouský neb uherský dukát = 11 K. 30 h. (§ 8 nař. min. fin. a práv. ze dne 28. prosince 1897 č. 306 ř. z.).

III. Rozdělení poplatků.

1. Poplatky z podání a protokolů viz čl. Poplatky kolkové z podání.

2. Poplatky z rozsudků, příkazů a usnesení.

A) Za vynesení rozsudků nebo nálezů (usnesení) soudů buďte tyto poplatky zapravovány:

aa) Za rozsudky první instance, kterými se rozhoduje ve hlavní věci samé;

bb) za konečná usnesení ve věcech rušené držby (§ 459 civ. ř. s.);

cc) za platební příkazy v řízení rozkazním a za platební a zajišťovací příkazy v řízení o rozepřích směnečných (§§ 548, 557 a 559 civ. ř. s.);

dd) za usnesení, kterými se v první instanci rozhoduje o stížnosti pro zmatečnost podané na výrok bursovního soudu rozhodčího (článek XXIII. úv. zák. k civ. ř. s.);

ee) za povolení exekuce na základě spisův a listin v cizozemsku zřízených druhu naznačeného v § 79 ř. ex.;

ff) za usnesení, kterými se v první instanci ustanovuje náhrada škody na základě § 168 ř. ex., má-li sporný předmět hodnotu

α) až do 50 korun, 1 koruna;

β) přes 50 korun až do 100 korun, 2 koruny;

γ) přes 100 korun až do 400 korun, 5 korun;

δ) přes 400 korun až do 1600 korun, 10 korun;

ε) přes 1600 korun, $\frac{1}{2}$ procenta s 25 procentní přírážkou z hodnoty předmětu sporného.

Za rozsudek, kterým na základě vydržení prisuzuje se vlastnictví k nemovité věci hodnoty větší nežli 100 korun, nebudiž zapravován menší poplatek nežli za úplatný převod této nemovité věci. Prisoudí-li se však opětně jedno a totéž právo vlastnické, budiž ustanovení tohoto šetřeno toliko při prvním prisouzení.

B. aa) Za rozsudky soudu naznačeného v § 532 civ. ř. s., kterými se rozhoduje o žalobě o obnovu neb o žalobě pro zmatečnost (§§ 540 odst. 3 a 541 civ. ř. s.);

bb) za usnesení, kterými k návrhu žalovaného zamítá se žaloba proto, že právní pořad jest nepřipusten, že soud jest nepřislušen, že spor jest zahájen, že rozsudek týkající se věci sporné nabyt moci práva, že některá sporná strana jest ku procesu nezpůsobilá nebo že se nedostává oprávnění osobě, která jako zástupce zakročuje (§§ 239 a 261 civ. ř. s.), polovice poplatků pod A) stanovených.

Za platební rozkazy v řízení upomínacím, dále nálezy, v § 12 zák. ze dne 6. února 1869 č. 18 ř. z. dotčené, o odporu věřitelově proti směně pozemků zůstanou platny dosavadní poplatky (viz čl. Řízení upomínací).

Všechna zde neuvedená rozhodnutí a usnesení soudů jsou prosta poplatků (§ 3 cit. cís. nař.).

Zruší-li se rozsudek nebo nález soudní soudem vyšším a rozhodne-li se znova ve věci samé, tedy co do poplatku nečiní to rozdílu žádného, zdali nové rozhodnutí bylo ihned vyneseno soudem vyšším nebo týmž soudem jako rozhodnutí zrušené.

C) Vyřídí-li se líčení několika rozsudky částečnými (§ 391 civ. ř. s.) nebo vyneseli se před konečným rozsudkem rozsudek mezitímný (§ 393 civ. ř. s.), budiž zapraven týž obnos poplatku, jako kdyby se bylo rozhodlo rozsudkem jediným. Tento obnos budiž již při prvním rozsudku částečném, vztažmo již při rozsudku mezitímném úplně v kolkových známkách předložen nebo bezprostředně zapraven, naproti čemuž nebudiž již vybírán při vynášení dalších částečných rozsudků, vztažmo rozsudku konečného. Když po vynesení rozsudku částečného nebo rozsudku mezitímného, který se netýká celého předmětu sporného, strany se před soudem prohlásí, že v procesu nebudou pokračovati, neb učiní-li smír o zbývajících částí předmětu sporného, tedy budiž vrácen rozdíl mezi zapraveným obnosem poplatku a těmi poplatky, které připadají za vnesený rozsudek částečný nebo rozsudek mezitímný podle příslušné hodnoty částečné, a byl-li učiněn smír, za smír tento. Prohlášení stran, že nechtějí v procesu pokračovati, není podrobena nižádnému poplatku za listinu.

Poplatku prost jest smír o obnosu nároku, o jehož základě bylo rozhodnuto rozsudkem mezitímným (§ 393 odst. 1 civ. ř. s.), pak smír, který po vynesení rozsudku mezitímného, jímž se určuje, zdali některý právní poměr nebo právo existuje nebo ne (§ 393 odst. 2 civ. ř. s.), učiní se o nároku z toho odvozovaném.

Jestliže za rozsudek nebo za usnesení byl zapraven poplatek podle úplné hodnoty předmětu sporného, nebudiž, když se rozsudek neb usnesení doplní dodatečným rozhodnutím téhož nebo vyššího soudu (§§ 423, 430 a 496 č. 1 a odst. 3 civ. ř. s.), za rozhodnutí toto ničeho již požadováno (§ 4 a 5 cit. cís. nař.).

3. Poplatky ze spisů odvolacích, dovolacích a rekursů.

Odvolací spis ve věcech nepatrných (§§ 448, 465 a 501 civ. ř. s.) jest podroben poplatku 1 koruny z prvního archu.

V jiných případech buďte za odvolací spis a za dovolací spis (§§ 465 a 505 civ. ř. s.) z prvního archu zapraveny tyto poplatky:

Má-li sporný předmět hodnotu *a)* až do 50 korun, 1 koruna;

b) přes 50 až do 100 korun, 2 koruny;

c) přes 100 až do 400 korun, 5 korun;

d) přes 400 až do 1600 korun, 10 korun;

e) přes 1600 korun, 20 korun.

Za rekursy proti nálezům v § 3, *A)* a *B)* uvedeným a proti rozhodnutím o takových rekursech budiž zapravena polovice poplatku tuto ustanoveného, avšak ne méně nežli 1 koruna z prvního archu. Za rekursy proti nálezům v § 12 zákona ze dne 6. února 1869 č. 18 ř. z. vytčeným budiž zapravován dosavadní poplatek 2 korun 50 haléřů z prvního archu.

4. Poplatky ze soudních spisů a vyhotovení.

V p. s. 2, *a)*, *aa)* zákona ze dne 13. prosince 1862 č. 89 ř. z. stanovený poplatek 36 kr. z každého archu prostých soudních opisů zvyšuje se na 1 korunu z každého archu. Vyhotovení, pro strany určená, v § 3

cit. nař. uvedených rozhodnutí, jsou z pravidla kolku prosta. Avšak vyhotovení takovýchto rozhodnutí a výpisy z nich, jež dávají se stranám toliko k jejich zvláštní žádosti, a je-li při soudních platebních a zajišťovacích příkazech a platebních rozkazech pro obě sporné strany třeba více vyhotovení nežli po dvou, jest třetí a každé následující vyhotovení takového platebního příkazu nebo platebního rozkazu podrobena poplatku 2 korun z každého archu, nečiní-li však hodnota předmětu více nežli 100 korun, poplatku 1 koruny z každého archu. Tím není dotčeno výhodnější nakládání s vyhotoveními platebních rozkazů v upomínacím řízení nepřevyšujících částku 50 korun.

Skutková povaha rozsudková a důvody rozhodovací (§ 417, č. 4 a 5 civ. ř. s.) pokládají se za části vyhotoveného rozsudku a nikoli za zvláštní kolku podrobené spisy

5. Poplatky z listin soudně upotřebených.

Za soudní upotřebení listin, které podmíněčně od poplatku jsou osvobozeny nebo podmíněčně menšímu poplatku podrobeny, pokládati sluší, když se listiny v soudním řízení podáním předloží nebo ku protokolu přiloží jakožto průvodní prostředky o prohlášeních v něm obsažených. Upotřebí-li se soudně opisu, který třeba také jen jako výpis jest zhotoven, sluší to vzhledem k závazku, poplatek za prvopis zapraviti, pokládati na roveň soudnímu upotřebení prvopisu samého.

Upotřebí-li se soudně listiny, která při vydání jest podmíněčně poplatku prosta nebo vzhledem ku poplatkové výměře výhody požívá, nebudiž v právních rozeprách, jejichž hodnota 100 korun nepřesahuje, kromě obvyčejného poplatku přílohového zapravován nižádný poplatek, v rozeprách však, jejichž hodnota činí více nežli 100 korun, budiž zapravena 1 koruna z každého archu listiny, pokud podle všeobecných předpisů poplatkových nepřipadá poplatek menší. Poplatek tento budiž toliko jednou zapraven, třeba by listiny bylo opětně úředně upotřebeno.

Tato povinnost poplatková budiž z pravidla před soudním upotřebením splněna (§ 12 zákona ze dne 9. února 1850 č. 50 ř. z.). Jestliže však listina v prvopise nebo opise soudem samým se opatří k návrhu dokazovatelovu, nebo poněvadž strana se na ni jako ku prostředku průvodnímu odvolávala, nebo jestliže k návrhu nebo k žalobě dokazatelově ji soudu předloží osoba od něho rozdílná, tedy v civilním procesu dokazovatel nebo ten, který dovoláváním listiny způsobil, že byla opatřena, má přinést kolkový poplatek, který za příčinou soudního upotřebení jej stihne, k nejbližšímu roku pro ústní pře líčení ustanovému, pokud k němu se dostaví; v jiných případech soud, oznámiv to úřadu, jenž ku předpisování poplatku jest ustanoven, má opatřiti, aby poplatek byl vybrán (§ 8 cit. cis. nař.).

6. Poplatky z knihovních poznámek exekuce.

V §§ 98 a 134 ř. ex. dotčené knihovní poznámky správy vnučené a poznámky o zavedení řízení dražebního (přístupu k řízení dražebnímu, § 139 ř. ex.) jsou podrobeny, kromě že by zástavní právo pro příslušnou pohledávku vymáhajícího věřitele k věci pojaté do exekuce nebo k jiné věci nemovité již existovalo a poplatek za jeho zápis byl zapraven, polovici poplatku, který by bylo zapraviti za zápis práva zástavního pro pohledávku vymáhajícího věřitele. Poplatek podle toho zapravený započte se do poplatku za dodatečný zápis práva zástavního za touž po-

hledávku, pokud za tento zápis práva zástavního se požádá před výmazem příslušné poznámky.

Knihovní poznámky prozatímné správy nemovitosti dané do dražby, o které jedná se v §§ 158—161 ř. ex., jakož i vnucené správy, podle § 201 ř. ex. místo řízení dražebního nařízené, jsou prosty poplatku (§ 9 cit. čís. nař.).

IV. Osvobození.

1. Osobní osvobození chudých stran od poplatků, které v p. s. 75 o) zákona ze dne 13. prosince 1862 ř. z. č. 89 jest pro soudní řízení sporné nařízeno, má místo také v soudním řízení ve věcech nesporných. Pokud jde o toto osvobození od poplatků, budiž obdobně šetřeno §§ 63 a 73 civ. ř. s. také mimo civilní proces ve všech druzích soudního řízení. Osvobození chudých stran obsahuje také poplatky, které jest za příčinou soudního upotřebení listin zapraviti, jakož i pevné a stupnicové poplatky z právních listin v soudním řízení vyhotovených, pak poplatky z knihovních v §§ 98 a 134 ř. ex. nařízených poznámek správy vnucené a zavedeného řízení dražebního (přístupu k řízení dražebnímu, § 139 ř. ex., (§ 13 cit. čís. nař.).

Pokud jde o toto osvobození od poplatků, budiž těchto předpisů také ve všech jiných druzích soudního řízení obdobně šetřeno, a to tím způsobem, že ustanovení ku procesu nebo k vedení procesu se vztahující vůbec platí o každém soudním řízení (o konkursu, o projednávání pozůstalosti, o věci poručenské atd.), ve kterém chudá strana jest účastněna, a že to, co bylo o soudu procesním praveno, vůbec má vztahováno býti na soud pro to které řízení příslušný.

Osobám pod poručenstvím neb opatrovnictvím postaveným budiž právo chudých toliko tenkrát povoleno, když jak samy, tak i příslušníci jejich, kterým podle zákona náleží o ně pečovati nebo je živiti, sluší připočísti k chudým ve smyslu § 63 civ. ř. s. Pokud soudcovský úředník soudu poručenského nebo opatrovnického, jemuž jako referentovi náleží vésti poručenské neb opatrovnické záležitosti tohoto svěřence, na základě své vlastní znalosti příslušných poměrů může potvrditi, že majetkové poměry osob, ku kterým při osvobozování od poplatků se přihlédá, jsou chudobné ve smyslu § 63 civ. ř. s., tedy vysvědčení v § 65 odst. 4 civ. ř. dotčené může býti vydáno úřadem opatrovnickým, třeba by nebyl předložen vyplněný dotazník o řečených poměrech majetkových (§ 9 nař. min. fin. a práv ze dne 28. pros. 1897 č. 306 ř. z.).

2. Poplatku prosty jsou:

a) protokoly o ústním odvolacím nebo dovolacím jednání (§§ 493 a 509 odst. 2 civ. ř. s.), když žádná ze sporných stran k jednání se nedostavila a neprovádí-li se také žádný důkaz;

b) protokoly, které sepisují se v soudní kanceláři a neobsahují návrhu, o kterém soud má rozhodnouti. Protokoly o ústních odporech v řízení upomínacím, jakož i protokoly o výkonu exekučních úkonů jsou však ve všech případech podrobeny kolku;

c) návrhy na opravu soudních rozsudkův a usnesení (§§ 419, 421 a 430 civ. ř. s.) (§ 2 cit. čís. nař.).

V. Zapravení poplatků.

Pevný poplatek kolkový za soudní rozhodnutí budiž, kromě případností v nejbližším odstavci vytyčených, na konci ústního jednání, které před

rozhodnutím předchází, a to jsou-li obě sporné strany přítomny, od každé sporné strany polovicí, není-li však jedna strana přítomna a nepoživá-li přítomná strana osobního osvobození od poplatků nebo záznamu poplatků, od strany této úplně zapraven. Požívá-li nepřítomná strana osobního osvobození od poplatků nebo záznamu poplatků, tedy přítomná strana zaprav toliko na ni připadající polovici kolku na rozhodnutí.

Při soudních platebních a zajišťovacích příkazech a povoleních exekuce budiž pevný kolkový poplatek od žalobce, vztažmo od vymáhajícího věřitele úplně přinesen při podání žaloby, vztažmo návrhu na povolení exekuce. Dotčeno není ustanovení § 14 odst. 2, zákona ze dne 24. května 1873 č. 97 ř. z. o tom, jak dodán býti má kolek ku platebnímu rozkazu v řízení upomínacím.

Jde-li o soudní rozhodnutí, které jest podrobeno poplatku procentnímu, budiž finančním úřadem přihlédáno k dodatečným změnám soudního výroku o soudních nákladech, který podmiňuje platební povinnost ve smyslu § 68 č. 5 zákona ze dne 9. února 1850, č. 50 ř. z. (§ 2 cit. nař. min. fin. a práv.).

Jestliže platební příkaz v řízení rozkazním nebo platební neb zajišťovací příkaz v řízení o rozepřích směnečných námitkami, nebo povolení exekuce druhu naznačeného v § 3 *A. e)* cit. cí. nař. v odpor se bere a rozhodne-li se o tom rozsudkem (§§ 553 a 559 civ. ř. s., § 83 odst. 2 ř. ex.), budiž přes to poplatek za rozhodnutí toliko jednou zapraven (§ 4 cit. nař. min. fin. a práv.).

Jestliže jednání o námitce žalovaným vznesené, že právní pořad jest nepřijatelný, že soud jest nepřislušen, že rozepře jest zahájena, že rozsudek týkající se rozepře nabyt moci právní, že některá ze sporných stran jest ku procesu nezpůsobilá nebo že osoba, která jakožto zástupce zakročuje, není k tomu oprávněna, se spojí s líčením věci hlavní, budiž na konci líčení pevný poplatek kolkový za rozhodnutí přinesen podle výměry v § 3 *A.* cit. cí. nař. uvedené, bez újmy nároku na vrácení polovičního poplatku, když nerozhodne se ve věci hlavní, nýbrž toliko se učiní usnesení druhu vytčeného v § 3 *B.* cit. cí. nař. Jedná-li se však o řečených námitkách odděleně, tedy na konci příslušného jednání přinesen buď toliko kolek na rozhodnutí podle § 3 *B. b)* cit. cí. nař. připadající. Kolek tento může býti zpět požadován, zamítnou-li se tyto námitky; nežádá-li se za jeho vrácení a jedná-li a rozhodne-li se potom ve věci hlavní, tedy řečený kolek budiž započten do poplatku za rozhodnutí ve věci hlavní (§ 5 cit. nař. min. fin. a práv.).

VI. Vrácení poplatků.

Jestliže soudní rozhodnutí, za které kolkový poplatek byl napřed zapraven, se nevyneselo nebo zruší-li se tím způsobem, že o žalobě od soudu, u kterého byla podána, nebo od vyššího soudu nemůže býti vyneseno další poplatné rozhodnutí, tedy se vrátí poplatek zapravený. Vyneselo-li týž nebo vyšší soud místo zrušeného rozhodnutí jiné, které by samo o sobě bylo podrobeno poplatku kolkovému, nebudiž z něho další poplatek zapravován, avšak poplatek také se nevrátí.

Bylo-li zrušené rozhodnutí podrobeno procentnímu poplatku, budiž tento poplatek odepsán; byl-li však poplatek již zapraven a nemůže-li o žalobě týž nebo vyšším soudem vyneseno býti rozhodnutí poplatné, tedy budiž úplně vrácen. Vyneselo-li týž nebo vyšší soud jiné rozhodnutí

poplatku podrobené, budiž procentní poplatek za zrušené rozhodnutí zapravený odečten od toho poplatku, který připadá z rozhodnutí pozdějšího, a pokud by poplatek tento byl nižší nežli onen, budiž vráceno, oč více poplatku bylo zapraveno (§ 4 cit. cís. nař.).

VII. Povinnost soudů k oznamování.

Soudy instance první jsou zavázány, rozsudky a nálezy v odst. II. č. 2 uvedené z pravidla každých 8 dní, v naléhavých případech však nebo k návrhu strany pokaždé zvláště úřadu pro vyměřování poplatků zřízenému v opise zasílati avšak bez důvodů rozhodovacích, když buďto hodnota sporného předmětu převyšuje 1600 korun nebo jde-li o rozsudek, kterým vlastnictví k nemovité věci hodnoty větší nežli 100 korun bylo na základě vydržení přirčeno. Rozhodnutí o prostředcích opravných, které byly vzneseny proti rozhodnutí v předcházejícím odstavci dotčenému, buďte stejným způsobem zasílána úřadu řečenému.

Pokud z listiny (z právní listiny, z vysvědčení), podmíněčně od poplatku osvobozené nebo podmíněčně menšímu poplatku podrobené, musí bezprostředně býti vybrán poplatek za příčinou soudního upotřebení připadající, učiní soud oznámení, kterého je třeba, úřadu k vyměřování poplatků ustanovenému tím, že sepíše a zašle nález úřední, ve kterém pro zamezení, aby zvýšený poplatek nebyl předepsán, budiž uvedeno, že jde o případnost vytčenou v závěrečném ustanovení § 8 cit. cís. nař.

Ocenění sporného předmětu obsažené v žalobě podle §§ 56 odst. 2 a 59 nor. jur. budiž zároveň s nařízeným oznámením soudního rozhodnutí oznámeno úřadu ku předpisování poplatků ustanovenému, pokud příslušná hodnota z rozhodnutí bez toho již není patrna (§ 10 cit. cís. nař.).

VIII. Užívání a znehodnocení kolkových známek.

1. Užívání.

a) Kolek na podání a příloze budiž od strany, dříve nežli podání nebo přílohu podá, na první stránce každého archu nad textem upevněn, pokud u příloh jejich povaha toho nevyžaduje, aby byl kolek upevněn na jiném místě papíru.

Sluší-li soudní podání pokládati zároveň za právní listinu o nějakém právním jednání (p. s. 43 *m*) zákona ze dne 13. prosince 1862 č. 89 ř. z.), tedy pokud poplatek bezprostředně se nezapravuje, budiž pevný nebo stupnicový kolek listinný rovněž dříve, nežli podání se odevzdá, upevněn na prvním archu podání vedle kolku podacího. Dojdou-li podání a přílohy z cizozemska k soudu sice nekolkované, je-li však poplatek v hotovosti přiložen, má úředník podatelny obstarati opatření a nalepení známek;

b) kolek na protokolu budiž soudním zřízencem, kterému jest sepsání protokolu svěřeno, na každém archu buďto nad textem nebo tak upevněn, aby mohl býti přepsán první řádkou textu. Sluší-li soudní protokol pokládati zároveň za právní listinu o právním jednání (p. s. 79 a 2 zákona ze dne 13. prosince 1862 č. 89 ř. z., p. s. 53 a 108 zákona ze dne 9. února 1850 č. 50 ř. z.), tedy pokud poplatek nemá býti bezprostředně zapraven, pevný nebo stupnicový kolek listinný budiž upevněn buďto na prvním archu protokolu vedle protokolního kolku nebo na konci protokolu, a to pevný kolek listinný zároveň s kolkem protokolním, stupnicový však v osmidenní lhůtě v § 26 *a*) zákona ze dne 9. února 1850 č. 50 ř. z. ustanovené. U soudních dražebních protokolův o věcech nemovitých dopouští se také kolkové známky, které se rovnají pevnému

kolku listinnému, upevniti nikoli na prvním archu nebo na konci protokolu, nýbrž u podání jednotlivých podatelů nejlepších.

Kolek za zápisy do rejstříku, které podle § 59 zákona o org. soud. ze dne 27. listopadu 1896 č. 217 ř. z. a §§ 229 č. 7 a 319 č. 2 řádu jed. pro soudy ze dne 5. května 1897 č. 112 ř. z., nahrazují protokolování a týkají se ústně podaných žádostí za vydání platebního rozkazu v upomínacím řízení a ústně vznesených odporů proti takovým platebním rozkazům, pak ústně podaných výpovědí ze smluv nájemních nebo pachtovních buď upevňován v příslušném rejstříku, ve sloupci zvláště k tomu zřízeném;

c) kolek za soudní rozhodnutí budiž v případech § 2 odst. 1 upevněn na konci jednacího protokolu soudním zřízencem, jemuž sepsání tohoto protokolu jest svěřeno.

Kolek za soudní platební a zajišťovací příkazy a povolení exekuce (§ 2 odst. 2), podá-li se žaloba, vztažmo návrh na povolení exekuce písemně, budiž žalobcem, vztažmo vymáhajícím věřitelem upevněn na prvním archu prvního exempláře podání vedle kolku podacího, a budiž příslušný exemplář podání u soudních spisů podržen (§ 80 civ. ř. s.). Podá-li se žaloba nebo návrh na povolení exekuce ústně, tedy kolek za rozhodnutí budiž soudním zřízencem, kterému sepsání protokolu jest svěřeno, upevněn na prvním archu protokolu vedle kolku protokolního. Kolek za platební rozkaz v řízení upomínacím, když žádost za jeho vydání osvědčí se toliko zápisem do rejstříku, budiž upevněn vedle protokolního kolku v témže sloupci rejstříku. V jiných případech budiž také co se týče kolku pro platební rozkaz v řízení upomínacím postupováno způsobem v předcházejícím odstavci popsaným;

d) kolky na duplikáty, které podle § 7 odst. 3 cís. nař., když při soudních platebních a zajišťovacích příkazech a platebních rozkazech pro obě sporné strany je třeba více vyhotovení nežli po jednom, mají býti zapraveny za třetí a každé následující vyhotovení, buďte právě tak jako kolek za rozhodnutí upevněny vedle příslušného kolku podacího nebo protokolního podle předpisu pod *c)* uvedeného. Pokud jsou tu přiměřené kategorie známek, může v takových případech kolek podací nebo protokolní, kolek za rozhodnutí a kolek na duplikát býti zapraven také jednou známkou kolkovou;

e) kolek za všechna jiná kolku podrobená soudní vyhotovení, nežli pod *b)*, *c)* a *d)* vytčená, budiž soudním zřízencem, jemuž jejich sepsání jest svěřeno, z pravidla na každém archu, dříve nežli počne se na něm psát, upevněn způsobem pod *a)* naznačeným.

U soudních ověření buďte kolkové známky upevněny vedle doložky ověřovací. Totéž dopouští se také při soudních vidimacích;

f) kolek, který se zapravuje za listiny podmíněčně od kolku osvobozené nebo podmíněčně menšímu kolku podrobené, kterých se upotřebí soudně způsobem kolkovou povinnost zakládajícím, budiž tím způsobem upevněn jako kolek přílohový (viz dole *a)*;

g) kolkové známky přinesené k zapravení zápisného v § 6 C. b) zák. ze dne 13. prosince 1862 č. 89 ř. z. dotčeného buďte ihned při podání upevněny přejímajícím je kancelářským úředníkem soudním na listě papíru, kterého, povolí-li se zápis, upotřebí se k vyhotovení tohoto exempláře výměru, jenž má býti uschován u úřadu, s vedením knih pověřeného, nebo

který se přiloží k exempláři tohoto výměru; pakli by však zápis nebyl povolen, připojí se ku příslušným soudním spisům, bez újmy nároku strany na hotové vrácení obnosu poplatkového. Ostatně trvají v platnosti ustanovení § 6 C. 2 zákona ze dne 13. prosince 1862 č. 89 ř. z.;

h) co se týče přinášení a upevňování kolkových známek, kterými se zapravují soudně vyměřené poplatky pozůstalostní, trvají dále v platnosti ustanovení § 6 C. 3 zákona ze dne 13. prosince 1862 č. 89 ř. z.

2. Znehodnocování známek kolkových.

Kolkové známky ve všech případech pod 1, a) až h) uvedených buďte znehodnoceny tím, že se překolkují (přetisknou) úřední pečeti barvy černé, a to tak, aby část otištěné pečeti bylo viděti na kolkové známce, druhou pak část na papíře, na kterém známka byla upevněna. Ku překolkování budiž upotřebeno ne příliš mastné, řídké barvy, jako jest černá, prostředně silná barva tiskařská (barva ilustrační). Anilinových barev nesmí býti užíváno ku překolkování. Kolkové známky na protokolech upotřebené mohou místo překolkování býti znehodnoceny také tím, že se křížem přeškrtnou dvěma čarami inkoustovými. Znehodnocení budiž vykonáno soudní kanceláří, a to kolkové známky, které jsou na soudních podáních a jejich přílohách upevněny, jakož i které jsou se žádostí knihovní přineseny za příčinou zapravení zápisného, buďte znehodnoceny úředníkem podatelny, při podrobených kolku vyhotoveních a zápisech rejstříkových, které se předseberou v soudní kanceláři, budiž to vykonáno zřízcem, jemuž je to svěřeno, ve všech jiných pak případech zřízcem, který obstarává kancelářskou službu příslušného oddělení soudního. Každý soudní zřízenec, který vyřizuje podrobený kolku kus jedací, u kterého bylo opominuto řádné znehodnocení známek, jest zavázán znehodnocení dodatečně vykonati.

Má-li kolkový poplatek, za soudní vyhotovení nebo za knihovní zápis napřed přinesený a upotřebený, býti vrácen, poněvadž sešlo s vyhotovení nebo se zápisu, nebo poněvadž soudní rozhodnutí bylo zrušeno, budiž toto vrácení, když soud v příslušném vyřízení uvede obnos a osobu ku přijmutí oprávněnou, bez zvláštního poukazu řídicího úřadu finančního od úřadu, kterému přísluší vyměřovati poplatky z úředních výkonů tohoto soudu, nebo je-li peněžní správa od tohoto úřadu oddělena, od pokladny jemu přidělené ihned vykonáno, při čemž soudní vyřízení budiž zpět vzato a strana má vydati nekolkovanou stvrzenku.

Poplatky štolní.

I. Pojem a vývoj.

Poplatky štolní jsou dávky, které dlužno u příležitosti jistých duchovních výkonů zapraviti knězi k požitku jich oprávněnému od té osoby, k jejíž žádosti nebo v jejímž zájmu výkony ty byly předsevzaty. Jméno poplatků štolních (zhusta též zkráceným výrazem »štola« označovaných) odvozuje svůj původ z té okolnosti, že při provádění zmíněných výkonů má kněz dle předpisu nositi štolu t. j. liturgické (obřadní) roucho, kteréž se nosívá ve způsobě pásky zvící šířky ruky přes rámě a pokládá se za zvláštní odznak duchovní pravomoci. Sám o sobě nemá ovšem kněz nároku na jakýkoli ekvivalent za jednání, která mocí svého úřadu věřícím poskytuje; přisluhování svátostmi za peníze nebo za hodnotu peněžitou bylo by dokonce svatokupectvím (simonií), jedním z nejtěžších zločinů církevních, a proto bylo opět a opět staršími shromážděními (koncily) zakazováno pohledávati nějakou odměnu za příležitost podobného rázu. Než s druhé